

متن مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی

«سیاست‌های ساماندهی شئون فرهنگی در مناسبت‌های مذهبی»

مصوب ششصد و سومین جلسه مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۶۰۳ مورخ ۸۶/۲/۱۱ سیاست‌های سامان‌دهی شئون فرهنگی در مناسبت‌های مذهبی را به شرح ذیل تصویب کرد:

مقدمه:

نهضت حسینی(ع) و حماسه عاشورا، تجدیدحیات اسلامی و اوج و قله تاریخی مقابله با ستم و ستمگر و احیاء حق طلبی و عدالت خواهی است که همان روح فرهنگ تشیع است. این واقعه عظیم همواره چون مشعلی فرا راه شیعه، مسلمانها بلکه بشریت در عرصه مواجهه با الحاد، استبداد و استکبار بوده است. بدین سبب همیشه این سرمایه بزرگ و سترگ، در معرض آسیب تحریفات نظری و انحرافات رفتاری بوده است. در روزگار ما نیز آفات و انحرافات که مایه وهن این حماسه عظیم است در زمینه مراسم تعزیت و مجالس سوگواری، رخ داده و موجب نگرانی علماء، فرهیختگان و ارادتمندان سیدالشهداء(ع) گشته است.

پدیده های ناشایست و ناخوشایندی از قبیل:

(الف) ارتکاب حرکات خلاف موازین شرعی و مخالف جوهر دینی و قدسی حماسه عاشورا.

(ب) تظاهر به رفتارهای موهن و غیرمعقول و نامناسب با روح عقلانی و حماسی نهضت حسینی(ع) همچون «قمه زنی».

(ج) استفاده از تصاویر، شمایل و نشانه های غیرواقعی ائمه و اولیاء(ع) و چاپ گسترده آنها که خلاف قداست و حرمت معصومین و شأن عزاداری آنها است.

(د) ذکر اکاذیب و نسبت مطالب خلاف واقع به ساحت اهل بیت پیامبر اعظم(ص) و به ویژه یاران و خاندان حضرت سیدالشهداء و خواندن نوحه ها و آوازه ها و اجراء موسیقی های مبتذل و خلاف شئون که باعث مخدوش شدن فضای فکری حماسی و جنبه های حزن انگیزی و عبرت آموزی محرم شده و به این مراسم مقدس جنبه تفنی و تفریحی بخشیده و سبب از بین بردن خاصیت و خصلت آئینی مبتنی بر هویت ایرانی و اسلامی آن می گردد.

بنا به مراتب فوق، سیاست ها و خط مشی های اجرایی ذیل تبیین و معرفی می شوند.

فصل اول - سیاست ها و خط مشی های اجرایی

۱) غنابخشی فکری و محتوایی مجالس و مراسم سوگواری درجهت ارتقاء و تعمیق بصیرت و معرفت اقشار و آحاد جامعه درباره فلسفه، عمق و ابعاد و تعلیمات و تبعات حماسه حسینی (ع) و مقابله با تحریفات و اکاذیب پدید آمده در این زمینه.

۱/۱. اهتمام بیشتر به توسعه اندیشه ها و نظرات امام راحل، مقام معظم رهبری و متفکران بزرگ از جمله استاد شهید مرتضی مطهری درباره محرم و آیین های عزاداری سالار شهیدان (ع).

۱/۲. تهیه برنامه های منظم و منسجم رسانه ای برای نقد و بررسی شعر و مداحی و تعزیه خوانی و همچنین مناظره فکری فقهی توسط متخصصان.

- ۱/۳. ایجاد پایگاه اطلاع رسانی اینترنتی برای تدوین و ترویج برنامه ها و مراسم سوگواری مناسب در بیرون از مرزهای کشور به منظور ایجاد بصیرت و ارتقاء معرفت دینی و خنثی سازی نسبت های دروغین معاندین و مخالفین فرهنگ و حماسه عاشورای حسینی با استفاده از فناوری های نوین ارتباطی.
- ۱/۴. تبیین و تشریح فلسفه و ضرورت و نقش تاریخی قیام عاشورا و ارائه تحلیل های مناسب از فرآیند شکل گیری نهضت حسینی و نفی تحلیل های ناصواب غیرمنطبق با واقعه عاشورا و شعائر حسینی از طریق رسانه ها به ویژه صدا و سیما با همکاری دستگاههای ذیربط فرهنگی.
- ۲) صیانت از روش های اصیل و سنتی عزاداری و بررسی راهکارهای تقویت و توسعه آن متناسب با روح حماسی عاشورا و ذوق، سلیقه و گرایش های نسل امروز.
- ۲/۱. اصلاح و صیانت تعزیه خوانی و آموزش گروههای تعزیه خوان.
- ۲/۲. معرفی سبک ها، آداب و اشعار و روش های اصیل و صحیح عزاداری و تجلیل از پیش کسوتان و مجالس نمونه.
- ۲/۳. نوآوری و تبلیغ سبک های جدید متناسب با شئون مراسم سوگواری.
- ۲/۴. برنامه ریزی به منظور ارتقاء کیفیت مداحی و آشناسازی مداحان با سیره زندگانی و مراثی و مقاتل ائمه معصومین(ع).
- ۳) زدودن خرافات و انحرافات پدید آمده و رفتارهای موهن و خلاف موازین در زمینه مراسم و برنامه های سوگواری.
- ۳/۱. بررسی و انجام مطالعات پیرامون خرافات و بدعت ها در نحوه شکل گیری و چگونگی نفوذ آن در مراسم و مجالس سوگواری و راههای مقابله و رفع آن.
- ۳/۲. برگزاری جلسات کارشناسی و کارگاههای آموزشی مستمر با مداحان، روضه خوانان و مسئولین هیأت‌های مذهبی توسط سازمان تبلیغات اسلامی و صدا و سیما جمهوری اسلامی.
- ۴) شناسایی و مقابله ریشه ای با عناصر و جریانهای سازمان یافته و منحرف تأثیرگذار در مراسم سوگواری ائمه معصومین به ویژه سالار شهیدان(ع).
- ۴/۱. شناسایی عناصر منحرف و برنامه ریزی برای مواجهه مناسب و قانونی با آنان و خطوط فکری جریانهای سازمان یافته و هدایت شده و مقابله سنجیده مؤثر با آنها با همکاری دستگاههای مسئول قضایی و امنیتی کشور.
- ۴/۲. استفاده از ظرفیت اعزام مبلغ درجهت روشنگری و بدعت زدایی.
- ۵) ایجاد ساز و کارهای مناسب جهت ساماندهی و تقویت هیأت‌های مذهبی، مداحان، مدیحه سرایان و نهادهای متصدی امر عزاداری.
- ۵/۱. تجلیل از خادمان فرهنگ عاشورایی اعم از سخنرانان، مداحان، شاعران، نویسندگان و مسئولین هیأت‌های مذهبی.
- ۵/۲. انتشار نشریه تخصصی به صورت مستمر ویژه هیأت‌های مذهبی به منظور تقویت ارتباط و انتقال مفاهیم و موضوعات لازم و نیز متون و مقاتل معتبر.
- ۵/۳. پشتیبانی و تغذیه فکری مبلغین و سخنرانان مذهبی.

۱) سازمان تبلیغات اسلامی موظف است با همکاری دستگاههای دولتی و غیردولتی به ویژه سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دفتر تبلیغات اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها نسبت به اجرای سیاست ها و خطوط مشی فوق اقدام و گزارش آن را سالانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه نماید.

۲) ادارات کل استانی سازمان تبلیغات اسلامی موظفند سالانه، گزارش برنامه های خود را درجهت تحقق ساماندهی شئون فرهنگی مراسم سوگواری تهیه و برای بررسی و تصمیم گیری متناسب با منطقه درچارچوب این طرح به شورای فرهنگ عمومی استان ارائه نمایند. سازمان تبلیغات اسلامی نیز مکلف گزارش کلان کشوری را به شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت بررسی و تصمیم گیری های تکمیلی و روزآمد ارائه نماید. این سیاست ها مشتمل بر یک مقدمه و دو فصل در جلسه ۶۰۳ مورخ ۸۶/۲/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.